

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 15. oktober 2020

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 1478 (MOF alm. del) stillet 2. oktober 2020 efter ønske fra Hans Christian Schmidt (V).

Spørgsmål nr. 1478

”Det fremgår af ministerens svar af 21. august 2020 på spørgsmål S 1632, at ministeren ikke mener, at ”anprisningsreglerne hæmmer virksomhedernes udvikling af produkter, som er sikre og gavnlige for forbrugeren” Kan ministeren bekræfte, at Kommissionens udlægning af ordet ”probiotika” som en generisk sundhedsanprisning har bevirket, at danske og europæiske ingrediensvirksomheder, som arbejder med udviklingen af gavnlige probiotiske ingredienser, ikke må kommunikere om disse overfor europæiske forbrugere? Dette skaber den mærkværdige - og for forbrugere yderst forvirrende og muligvis skadelige - situation, at forbrugere med interesse i probiotika ikke kan finde frem til europæiske kvalitetsprodukter fra virksomheder, der overholder EU-reglerne. Til gengæld viser en simpel google-søgning, at der tilbydes tonsvis af produkter, der enten ikke overholder EU-reglerne, eller som bliver fremstillet udenfor EU, hvor man godt må bruge ”probiotika” som produkt navn, og forbrugere kan frit bestille disse produkter via internettet. Vil ministeren med henblik på et samråd oplyse, hvorvidt ministeren er enig i, at Kommissionen reelt udøver censur ved at ulovliggøre brugen af et globalt velkendt begreb som ”probiotika” i EU regi?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fødevarestyrelsen, som oplyser, at:

”Hvis en virksomhed anpriser en fødevarer med en sundhedsfremmende effekt skal den overholde Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1924/2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer (anprisningsforordningen). En sundhedsanprisning er et frivilligt budskab, der fortæller noget om, at der er en sammenhæng mellem et indtag af en fødevarer eller et stof og en effekt på sundheden.

Selve betegnelsen ”probiotika” betragtes ifølge Kommissionens vejledning om ernærings- og sundhedsanprisninger som en uspecifik sundhedsanprisning, da probiotika er en anprisning af mikroorganismer, som refererer til en sundhedsfremmende effekt. Det fremgår af anprisningsreglerne, at kun godkendte sundhedsanprisninger kan anvendes. En uspecifik sundhedsanprisning – i dette tilfælde ”probiotika” eller ”probiotisk effekt” - kan anvendes, såfremt det kan ledsages af en specifik og beslægtet EU-godkendt sundhedsanprisning. Da der endnu ikke er godkendt nogen sundhedsanprisning om probiotiske bakterier, er der i realiteten et forbud i EU mod at bruge betegnelsen ”probiotika” ved markedsføring af fødevarer. Der er endnu ingen godkendte sundhedsanprisninger relateret til ”probiotika”, da den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) har vurderet, at der ikke har været forelagt tilstrækkelig videnskabelig evidens for de mange ansøgte anprisninger vedrørende probiotiske effekter.

Anprisningsreglerne skal sikre, at forbrugerne ikke bliver vildledt ved angivelse af sundhedseffekter, som der ikke er tilstrækkelig dokumentation for.

Danske forbrugere/EU-borgere kan dog også finde frem til ”probiotika”- produkter på andre måder: Eksempelvis er betegnelsen ”mælkesyrebakterier” (som er kategoribetegnelsen for nogle af de mikroorganismer, som menes at have en probiotisk effekt) et velkendt begreb, som kan være med til at oplyse om nogle af de pågældende mikroorganismer. For kosttilskud gælder, at det i mærkningen er påkrævet at angive de(n) specifikke stamme(r) for de anvendte mikroorganismer, så forbrugeren får de præcise oplysninger.”

Jeg henholder mig til oplysningerne fra Fødevarestyrelsen. Samtidig vil jeg følge op på den indsats Danmark tidligere - også sammen andre medlemslande - har gjort for at få Kommissionen til at genoverveje muligheden for at tillade virksomheder at anvende betegnelsen ”probiotika” ved markedsføring af deres produkter. Det er vigtigt at finde en løsning, som kan informere forbrugerne om indholdet, uden dermed at vildlede ved at anprise med en gavnlig virkning, der ikke kan dokumenteres.

Mogens Jensen

/

Annelise Fenger